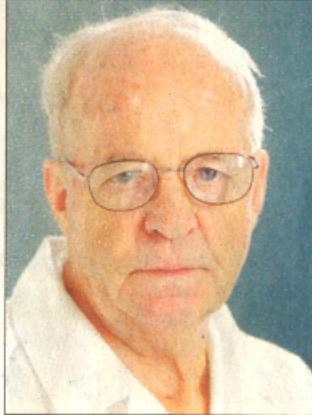

Je prav, da ukinjajo Zakon o financiranju Zveze združenj borcev NOB?

Tine Velikonja, predsednik

Nove slovenske zaveze: "Ko potihne orožje in ugasnejo bojni ognji, niso poraženci tisti, ki povzročajo zmagovalcem največ težav. Zadeva je hitro opravljena, če se le držijo načela 'Vae victis! - Gorje premagancem!', po katerem je treba nasprotnе vojake pobiti ali jih do smrti prikleniti na galeje, premagani narod pa razseliti. Nekaj takega se je dogajalo pri nas maja in junija 1945. Domobranci so bili v nekaj tednih skoraj do zadnjega pobiti, njihovi svojci pa do konca zatriti. V zameeno za podarjeno življenje so služili kot sužnji do zadnjega diha.

Hujša zgagaje zmagovita vojska, vendor ne mrtva, ampak ži-

va. Mrtvi vojaki ne zahtevajo veliko, treba jih pokopati, na njihove grobove postaviti spomenike in se jih spomniti enkrat na leto, obenem pa seveda za silo poskrbeti za njihove vdove in sirote. Zguba so torej živi, predvsem ranjeni, kasnejši invalidi. Treba jih je zdraviti, negotovati in jim zagotoviti udobno življenje, pri tem pa ne gledati na denar. Pri nas so šli ob tem preko razumnih meja, ena takih cvetk je v nebo vpijoča krivica, ko invalidni borec prejema kar trikrat višji dodatek za nego kot delovni invalid!

Za zgled, kako se je ravnal, bi omenil svojega svaka Marjana Krašovca iz Goričice pri Podpeči. Med vojno je kot dvanajstletni pobič brskal po opuščenem italijanskem bunkerju. S kamnom je tolkal po ročni bombi, dokler je ni razneslo. Oslepel je na levo oko. Kasneje je bil upravnik menze pri Gradisu, upokojil se je s 37 leti. Priznali so mu 70-odstotno vojaško invalidnost, češ da je zbiral orožje za partizane. Kar 30 let je vlekel pokojnino, ki je bila skoraj tolikšna kot moja zdravniška plača, bil je deležen številnih drugih ugodnosti, denimo vsakoletnega bivanja v zdravilišču.

Nihče si ne drzne niti pomisliti na revizijo borčevskih priznanj, čeprav ni dvoma, da se pravi ali namešljeni borce pustijo že 60 let neizmerno plačevati in njihova pogoljnost nima mera. Plaćevati za sumljive usluge, ki so jih v času državljanke vojne nudili slovenskemu narodu. Odpraviti pa bo mogoče vsaj zakon o financiranju Zveze združenj borcev (ZZB) NOB iz državne proračuna. Čeprav bo to samo kaplja v morje, je predlog kljub temu natelet na silovit odpor prizadetih. Gre za relikt iz preteklosti, po katerem je Zveza prejemala od države dvesto milijonov tolarjev na leto kot nekakšno rento. A priori jitega denarja nihče ne krati. A ne bo jim padla krona z glave, če se bo moral za državni denar potegovati s podobno prizadevnostjo kot druga društva!"

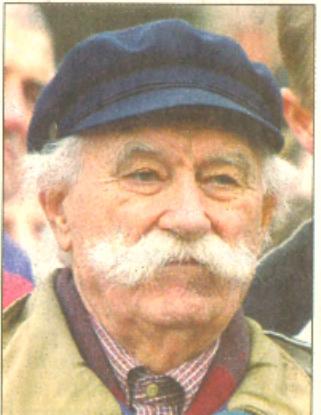
PRO & CONTRA

Janez Stanovnik, predsednik ZZB NOB: "Zakon o financiranju Zveze združenj borcev (ZZB) je bil sprejet 7. marca 1990. Zakonodajalec je smatral, da so aktivnosti in program ZZB tako pomembni, da je to zagotovilo ponovil tudi v Ustavnem za-

konu o izvrševanju Temeljne ustavne listine Republike Slovenije. ZZB namreč ni samo veteranska organizacija, ampak ji je zakonodajalec namenil tudi status 'društva, ki deluje v javnem interesu'. Ta javni interes pa je lahko samo utrjevanje in širitev vrednot NOB.

Zakon o financiranju ZZB je državni zbor ukinil z izgovorom, da se s tem vzpostavlja 'enakopravnost' pri financiranju vseh veteranskih organizacij. Državni svetje dal na to odločitev odložilni veto. Že v proračunu za preteklo leto, kakor tudi za še dve leti, so bila finančna sredstva za ZZB zmanjšana za 34 odstotkov - ministrov predlog je bil celo zmanjšanje za 74 odstotkov, kar je vladala spremnila. Če upoštevamo, da je povprečna starost članov NOB 81 let in da je od ustanovitve Zveze leta 1947 pa do danes umrlo že 100.000 članov ZZB, je jasno, da bi ob uveljavitvi načela dodeljevanja sredstev veteranskim organizacijam po številu članov pomenilo, da bi v nekaj letih financiranje ZZB rešila 'smrtna kosa'. Ali pa je to pravi namen celega postopka?"

Ta korak ministra Drobniča in kasnejše glasovanje v parlamentu bosta imela daljnosežne

posledice. V parlamentu prav sedaj na iniciativi predsednika državnega zobra potekajo pogovori o tako imenovanih vojnih zakonih, kar je brez dvoma povezano z apelom premiera Janeza Janše za državljansko umiritev, to je poudaril tudi v govoru 9. maja 2005. Postopek ministra Drobniča in parlamentarne večine zato jasno kaže, kako vladajoča večina razume 'pomiritev': proglasitev domobrancev, ki so prisegli Hitlerju, za 'domoljube', partizane pa imajo za 'navadne kriminalce', kot to zatrjuje (ob sponsorstvu Muzeja novejše zgodovine) tudi nedavno objavljena knjiga prof. dr. Blumenwitzia." (um)